

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijk en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

DJ

1

.H67

BIJDAGEN EN MEDEDEELINGEN

VAN HET

HISTORISCH GENOOTSCHAP

(GEVESTIGD TE UTRECHT).

ZEVENTIENDE DEEL.

**'S GRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF.
1896.**

10

INHOUD.

VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET DIENSTJAAR 1895 . .	I
BIJLAGEN VAN HET VERSLAG:	
A. NAAMLIJST DER LEDEN VAN HET GENOOTSCHAP. .	XVII
B. GENOOTSCHAPPEN, WAARMEDE HET GENOOTSCHAP IN BETREKKING STAAT	XXX
C. OVERZICHT VAN DEN STAND DER KAS VAN HET GENOOTSCHAP	XXXV
D. BEPALINGEN OVER HET UITGEVEN VAN HAND- SCHRIFTEN, BETREKKING HEBBENDE OP DE NIEUWE GESCHIEDENIS	XXXV
E. LIJST DER VAN JANUARI 1895 TOT JANUARI 1896 DOOR SCHENKING, RUILING OF AANKOOP VOOR HET GENOOTSCHAP VERKREGEN WERKEN . . .	XLVI
UITTREKSEL UIT DE AMSTERDAMSCH E GEDENKSCHRIFTEN VAN LAURENS JACOBSZ. REAEL, 1542—1567, medegedeeld door DR. JOH. C. BREEN	1
BRIEVEN VAN WILLEM VAN ORANJE EN LODEWIJK VAN NASSAU AAN BERNARD VAN MERODE, medegedeeld door DR. J. S. VAN VEEN	61
DE MAGISTRAATSVERANDERING TE UTRECHT IN 1618, mede- gedeeld door MR. W. BEZEMER	71
VERWEERSCHRIFT VAN DEN CONTRA-REMONSTRANTSCHEN PRE- DIKANT WILLEM CRIJNSZE, DOOR DE BRIELSCHE REGEERING AFGEZET EN VERRANNEN, medegedeeld door H. DE JAGER.	107

- Dr. J. D. De Lind van Wijngaarden, te Utrecht.
Dr. J. A. Wijnne, te Utrecht.
Dr. G. Wildeboer, te Groningen.
Dr. H. D. Tjeenk Willink, te Haarlem.
Dr. J. Te Winkel, te Amsterdam.
Dr. J. Woltjer, te Amsterdam.
E. Cats Wor, te Zwolle.
Dr. J. A. Worp, te Groningen.
Mr. G. Wttewaall, te Arnhem.
Jhr. Mr. E. W. F. Wttewaal van Stoetwegen, te St.
Petersburg.
G. E. V. L. Van Zuylen, te 's Gravenhage.
-

Historischer Verein für Unterfranken und Aschaffenburg, te Würzburg.

Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, te Zwolle.

OVERZICHT VAN DEN STAND DER KAS VAN HET GENOOTSCHAP.
REKENING VAN HET KAPITAAL.

ONTVANGSTEN.		UITGAVEN.	
In kas	f 7887.01 ¹ / ₂	Druk Bullarium	f 118.32 ¹ / ₂
		In kas	” 7218.69
			f 7887.01 ¹ / ₂

REKENING VAN HET GENOOTSCHAP.

ONTVANGSTEN.		UITGAVEN.	
In kas	f 2888.29	Drukkosten	f 2848.70
Rente van het kapitaal.	” 873.48	Papier	” 987.15
Contributiën.	” 3560.—	Schrijfloonen	” 140.34
Verkoop Werken	” 144.85	Redactie Catalogus 2 ^{de} Supple-	
Verkoop Bullarium	” 23.40	ment.	” 95.05
		Aankoop boeken	” 6.75
	f 6989.97	()vername boeken Leesgezelschap	” 110.22 ¹ / ₂
		Bindwerk.	” 185.60
		Assurantie	” 27.80
		Bodeloon	” 50.10
		Administratiekosten	” 137.24 ¹ / ₂
		Te kort Leesgezelschap.	” 44.90 ¹ / ₂
		Kosten der vergadering 16 April	
		1895	” 86.05
		In kas	” 2820.05 ¹ / ₂
			f 6989.97

REKENING VAN HET LEESGEZELSCHAP.

ONTVANGSTEN.		UITGAVEN.	
Contributiën.	f 180.—	Aankoop boeken	f 220.45
Verkoop boeken	” 110.22 ¹ / ₂	Bindwerk.	” 7.50
Te kort in kas	” 44.90 ¹ / ₂	Amanuensis	” 50.05
		Bodin	” 48.—
	f 835.13	Administratiekosten	” 9.13

Geldersche Volksalmanak, 1896.

Deutsche Zeitschrift für Geschichtswissenschaft von
Quidde, XII, Hft. 1.

Historische Zeitschrift von Sybel, XXXIX, 1—3; XL, 1.

Westdeutsche Zeitschrift für Gesch. u. Kunst, XIV,
H. 1—3.

Korrespondenzblatt dazu, XIV, n° 3—10.

Oud-Vaderl. Rechtsbronnen, Werken, XVIII. 1895.

—— Verslagen en mededeelingen, III, n° 3.

Reael. volgens Brandt.		Brandt.	Pers.		Hooft.	
			1e Dr. Blz.	2e Dr. Blz.	Bk.	Blz.
2b.	Wreedheid van sommige rechters.	I. 143				
9a-11a.	Geheime prediking in Holland door Jan Arentsz. en Pieter Gabriël. Reformatie te Kulenburg.	I. 315				
	pastoor Elbert Huyk tegen de heimelijk te Alkmaar	I. 316		242		
13a-15a.	Zaak van den Schout Willem Bardes.	I. 249	41	214	II.	58 vv.
16.	Ziekte der weeskinderen.	I. 330	60	241	III.	91
17.	Plannen tot het invoeren der openbare prediking in Holland.	I. 317	"	242		
18a.	13 Juli 1566. De Burgemeesters van Amsterdam raadplegen de Vroedschap over de prediking.	I. 318			III.	90
"	Eerste openbare preëk in Holland, bij Hoorn.	"	60	242	III.	89
18b.	Brederode te Amsterdam, in de herberg de Prins.	I. 319				
19a-20a.	Voorbereiding der preëk in de omstreken van Amsterdam. Houding der Burgemeesters. Optreden van Reinier Kant.	"	61	242		
20b-25a.	Prediking te Overveen, op 21 en 22 Juli.	I. 320-322	61	242	III.	89
25b.	mster-	I. 323				
"	Samenkomst te Buiksloot over het houden eener prediking bij Amsterdam.	"	61	243		
26.	Overhandiging van een verhoog aan de Vroedschap.	"	"	"	III.	90
27a-32b.	Verhoog.	I. 324	"	"	"	"
32b-34b.	Eerste prediking buiten	I. 325	"	"	"	"
33.	De schutterij geraadpleegd.		"	"	"	"
34.	De Schout poogt tevergeefs de tweede preëk te verstoren.	I. 326	"	"	"	91

Reael. volgens Brandt.		Brandt.		looft.
		Bl.		Blz.
34b, 35a.	Beraadslaging der Burge- meesteren met den Oud- raad en de Vroedschap. 3e predicatie, welke de Schout wil overvallen. Men wa- pent zich.	I. 327, 328		
35-37b.	Prediking op verschillende plaatsen in Holland en Utrecht.	I. 328-334		
37.	Prediking op de Lastaadge.	I. 333		
38.	Jan Arentsz te Amsterdam.	"		
38b-39a.	Reael schrijft naar Em- den, om predikanten.	I. 334		
39a, b.	Namen van verschillende predikanten.	"		
40a-43b.	Beeldenstorm te Am- sterdam.	I. 350 vv		104
44, 45.	Keur tot stilling der beroerten.	I. 350		"
46.	Zes Hoofdkapiteins uit de schutterij ge- kozen.	I. 360		
46b.	Wegneming der beel- den in den Haag.	I. 361	69	105
47b-48b.	Schellius wordt pre- dikant te Amsterdam.	I. 377 vv.		
48b.	Diakenen en Diako- nessen in de Amst. Ge- meente gekozen.	I. 379		
49, 50.	De drie Amsterdam- sche predikanten.	I. 378		
50b.	Ontevredenheid der Landvoogdes.	I. 380		
50b, 51.	Begrafenis van Simon Muts.	I. 380	80	
51, 52.	Plundering van het Minnebroersklooster.	"	"	113
53-55b.	Begrafenis van Emme Kaerden en plundering van het Karthuizers- klooster.	I. 381	"	"
56-58b.	Onderhandelingen en verdrag.	I. 385	"	264 III. 114
59-60b.	Lot van Egbert Mei- nertz.	I. 386	152 346 V.	193
60b, 61a.	De Minderbroeders- kerk voor de prediking der Gereformeerden in- gericht.	I. 385	81	265
61a.	Ouderlingen aange- steld.	I. 386	"	"

rechten. De Burgemeesters ende de 36 Raden hebben over dese request 2 dagen lang besich geweest, en eyndelijck het versoeck afgeslagen.

De Oosterlingen ofte de Confessionisten versochten met requesten aen sijn Excellentie om een kerck; sijn Excellentie sont haer request (blz. 67.) tot den Burgemeesteren, die antwoort gegeven hebben, dat het niet in haer macht was, dewijl het strijdende was met de wille van sijn ¹⁾ Hoocheit.

Op den 3 Januarij heeft sijn Excellentie aen de Burgemeesters gesonden Mr. Cornelis Sluys, president van de Provincialen Raet van Hollant, ende Mr. Reinier Verduyn, raet derselver Provincie, om haer te doen aenseggen, dat sij soudén willen accordeeren in de articulen, bij sijn Excellentie tot vrede gemaeckt, ende of sij die van de Religie wilden toelaeten een ander plaetse binnen de stat om te predicken, als sij de Minnebroerskerk verlieten. Hierop hebben Burgemeesters gebeden, als dat sijn Excellentie die saecke soude willen laeten berusten, totdat sij verstaen hadden de wille van haer Hoocheyt ²⁾.

Op den 13 Januarij 1567 heeft sijn Excellentie de Magistraten van Amsterdam gelooft de articulen, dienende tot vrede, bij hem gemaeckt; dewelken sij geaccepteert hebben, biddende sijn Excellencie in de stat soudén bliven, totdat het alles geëffectueert soude sijn.

Eenige van dese articulen, die principaellijck de religie concerneerden, waren ³⁾: dat het accoort van den laesten September 1566 soudén int geheel bliven, uutgenomen dat die van de Religie soudén verla-

---

1) Oorspronkelijk stond er: „haer“.

2) Pers vermeldt dit (1e dr., blz. 83; 2e dr., blz. 26b); Brandt heeft het niet.

3) Op den kant staat: „Nota: dit accoort wort niet verder gevonden in Borre als hier staet“.

ben, niettegenstaende dat deselfde gecomitteerde diwils versochten om in hare communicacy toegelaten te worden, na de belastinge van zijn Excellentie, om alsoo alle quaet vermoeden ende suspicie wech te neemen. Maer sij, dit alles niet achtende, sijn op een morgenstont, alsoo desen na 't Hoff waren gegaen, om wat te verneemen, stillekens vertrocken, sonder d'andre van haer vertreck eens t'advertceeren: ende sijn alsoo door Antwerpen over de Haech na Amsterdam gereyst, sonder sijn Excellentie eens aengesproocken te hebben. (blz. 71.) De gedeputeerden van de Religie, dit verneemende, hebben sich oock strax begeven na Antwerpen en hebben sijn Excellentie dit alles vertelt; hij, sulckx hoorende, is seer gestoort geworden, hebbende uut haer handelinghe een quaet vermoeden; bijsonder dat sij hem voorbijgegaen waren, sonder aen te spreecken. Heeft daerom dieselfde gecoomitteerde belast strax na huys te reysen, ende dapperlijk op de handen der Burgemeesters te sien, dat niet aen en rechten tot schade van haer burgerij; belovende daerbij, so haest als hij verneemen soude watter besloten was, hij haer daetelijk daervan soude advertceeren, meynende dat hij 't welhaest verneemen soude. Alsoo sijn dese gedeputeerde met der haest na huys gerei(s)t ende den 24 Februarij 1567, des morgens ontrent 8 uren, t' Amsterdam gearriveert. Hebbende dan stillekens eenige van de voornaemste vergadert, ende haer wedervaert ontdeekt, die malcanderen belooft hebben tselfde secreet te houden, ter tijt toe dat haer de noot soude dringen. Op straet coomende hebben sij ook verstaen, dat savons te vooren de andre gedeputeerden der Magistraten thuis gecoomen en de 36 bijeen vergadert waren ¹).

1) Pers (1e druk, blz. 83; 2e dr., blz. 268) geeft den inhoud van deze alinea weêr. Brandt is minder uitvoerig.

met geweer ende wapenen soudē wosē, en dat op toccoomende Woonsdach de Grave van Megen met sijn 2200 soldaten, daermēde hij lach ontrent 's Hertogenbos, soude opbreecken, ende strax op Gorcom trecken, ende so voort doort lant van Vianen, en schepen . . . . .¹⁾.

-----

1) Hier breekt het verhaal plotseling af. Pers deelt den inhoud dezer bladzijde mede (1e dr., blz. 106vv., 2e dr., blz. 293 vv.). Ook Hooft (Ned. Hist., IV. 135) kende haar, doch is minder uitvoerig dan Pers. Brandt ging dit voorbij.

-----

wenschte, na inzage te hebben gehad van de regesten van het geheele dossier, thans alleen de brieven van Willem van Oranje en Lodewijk van Nassau uit te geven ¹⁾).

De bundel behoort tot het archief van het huis Neerijnen, dat door de familie van Pallandt is gedeponeerd in het Rijksarchief in Gelderland te Arnhem. Waarschijnlijk is hij met andere papieren van de familie Merode op de volgende wijze daar gekomen: Johan van Merode, kleinzoon van Bernard, overleed in 1666. Cornelis van Gent, heer van Loenen en eigenaar van het huis Clingelenborch (nu Neerijnen), was gehuwd met Judith van Merode. Het vermoeden ligt voor de hand, dat deze als erfgenaam van Johan in het bezit van de familiepapieren is gekomen, te meer, daar Stokvis (Manuel d'histoire etc. III. chap. X, tabl. 5) geen mannelijke nakomelingen van dezen vermeldt. Het huis Clingelenborch is na den dood van Cornelis van Gent († 1682) gekomen aan het geslacht van Aylva ²⁾ (Tjaard van A. bezat het reeds in 1693) en later aan de tegenwoordige bezitters, de familie van Pallandt.

J. S. v. V.

---

1) De overige stukken zullen grootendeels opgenomen worden in twee door het genootschap ontworpen publicatiën over onze geschiedenis uit het laatst der 16e eeuw; de regesten zijn daartoe aan de beide bewerkers toegezonden.

2) De overgang van het geslacht van Gent op dat van Aylva heeft waarschijnlijk door aanhuwelyking plaats gehad; althans van koop is mij uit het loofsignaat van Tuil niets gebleken. Dit vermoeden wordt bijna zekerheid, wanneer men in aanmerking neemt, dat blykens het leenregister in 1701 Tjaard van Aylva na koop zijn zoon Cornelis beleende met Waardenburg, die deze heerlijkheid bij zijn meerderjarigheid in 1707 weder opdroeg aan zijn moeder, Margaretha van Gent (hoogstwaarschijnlijk een dochter van Cornelis).

muniquera enthiere foy et credence comme a moy mesmes. Et en ce vous vuellez avoir et regler selon la bonne confidence, que j'ay en vous. Qui sera la fin, priant Dieu vous Monsieur de Rummen impartir sa tresbeningne grace. De Dillenbouch ce XXIXe jour de Julliet 1568.

Vostre bon amy a commandement
Guillaume de Nassau.

A Monsieur de Rummen.

Daaronder waarschijnlijk van de hand van Merode: Lettres de credence de Monsieur le Prince pour accepter l'estat du marischall du campe. Lan 1568.

III.

Monsieur de Rummen. Jay prie au Conte van den Berch mon beaufrere et a maistre Jehan Basius porteurs de ceste vous dire et declarer certains affaires de ma part. Sur quoy je vous ay bien voullu aussy prier les ouyer et croyre sur ce, comme vous feriez moy mesme. Et au surplus vous ij conduire selon la bonne affection, que je scay vous avez a ladvancement des affaires communes. Et sur ce apres mes bien bonnes recommandations en vostre bonne grace je supplieray Dieu

Monsieur de Rummen vous donner en sante bonne et longue vie. De Dillenberch ce XIIle jour de Novembre 1570.

Vostre bien bon amy a vous faire service.
Guillaume de Nassau.

A Monsieur de Rummen.
mon bon amy.

Daaronder:

Receu a Coloingne le 28 Novembre lan 70. Pour

Qui est cause qu'estant informé de la capacite du capitaine Cuningam et de ses bonnes qualites et services passez, et en estant requis de sa part, vous en ai bien voulu prier par ce mot le vouloir pourveoir dudict estat, en cas que vostre Lieutenant se vinsse a departir, m'assurant, que vous tirerez dudict Cuningam tout bon et loyal service. Sur ce prierai le Createur vous avoir

Monsieur de Rummen, en sa sainte garde et protection. D'Anvers le dernier jour de May 1582.

Vostre bien bon amy a vous faire service

Guillaume de Nassau.

A Monsieur

Monsieur le Baron de Meredo (sic.)
Seigneur de Rummen etc. Lieutenant-
Gouverneur de Frize.

Daaronder:

Recepta 20 de Juin lan 82.

Gerard van Blanckendael, nu Jan Gerbrantsz, schout tot Honswijck.

Matthaeus Stogens, in wiens plaetse eerst den caersemaecker Lambert Fransz in de Backersteech, nu Jan Gerbrants, schout tot Overlambroeck.

Willem Gerritsz van der Wal, nu Hans van Keulen, schout tot Abcou.

Egbert Balthus, nu Pauwels van Brevelt, schout tot Themaet.

Dirck van Cronenborch, nu Henric Jeronymusz, schout tot Outhuysen.

Cornelis Corssen, nu Gerrit Jansz, schout tot Vinckeven.

Gerrit Jansz, nu Henric Jeronymussen, secretaris tot Vinckeven.

Henric Victorsz, nu Gerrit Jansz, schout tot Denemarcken.

Gerrit Jansz, nu Peter Adriaensz, secretaris tot Denemarcken.

Jhr. Mr. A. M. C. van Asch van Wijk, Een woord in het belang van het Nederl. archiefwezen. 1846 . f	0.20.
BEPALINGEN over de uitgave van handschriften . .	- 0.25.
CATALOGUS der boekerij van het Historisch Genoot- schap. 3^e uitgave. 1872	- 1.60.
1e SUPPLEMENT op den Catalogus der boekerij van het Historisch Genootschap.	- 1.10.
2e SUPPLEMENT op den Catalogus der boekerij van het Historisch Genootschap.	- 2.10.

**Bovenstaande werken zijn, voor zoover zij voorhanden zijn,
voor de leden tegen de helft van den prijs te bekomen.
Men wende zich daarvoor direct tot den uitgever MARTINUS
NIJHOFF te 's Gravenhage.**

BIJDRAGEN EN MEDEDEELINGEN

VAN HET

HISTORISCH GENOOTSCHAP

(GEVESTIGD TE UTRECHT).

ACHTTIENDE DEEL.

'S GRAVENHAGE,
MARTINUS NIJHOFF.
1897.

INHOUD.

	Bladz.
VERSLAG VAN HET BESTUUR OVER HET DIENSTJAAR 1896. . .	I
BIJLAGEN VAN HET VERSLAG:	
A. NAAMLIJST DER LEDEN VAN HET GENOOTSCHAP . .	XX
B. GENOOTSCHAPPEN, WAARMEDE HET GENOOTSCHAP IN BETREKKING STAAT	XXXIII
C. OVERZICHT VAN DEN STAND DER KAS VAN HET GENOOTSCHAP	XXXVIII
D. LIJST DER VAN JANUARI 1896 TOT JANUARI 1897 DOOR SCHENKING, RUTLING OF AANKOOP VOOR HET GENOOTSCHAP VERKREGEN WERKEN. . . .	XXXIX
FRAGMENT EENER AUTOBIOGRAPHIE VAN CONSTANTIJN HUYGENS, medegedeeld door DR. J. A. WORP	1
REKENINGEN VAN DEN DROST VAN TWENTHE OVER 1836—1839, uitgegeven door MR. S. MULLER FZ.	128
DE NOTULEN EN MUNIMENTEN VAN HET COLLEGE VAN COMMER- CIE TE AMSTERDAM, 1663—1665, medegedeeld door DR. H. BRUGMANS	181
VERHAAL EENER SAMENKOMST VAN HERTOG ARNOLD VAN GELRE MET ZIJN ZOON ADOLF TEN TIJDE VAN HET BELEG VAN VENLO IN 1459, medegedeeld door DR. J. S. VAN VEEN.	331
MEMORIE VAN NANNING KEYSER BETREFFENDE DE GEBEURTE- NISSEN VAN HET JAAR 1650, medegedeeld door DR. G. W. KEENKAMP	342
EEN GEDEELTE VAN SIMON VAN LEEUWEN'S BEDENCKINGEN OVER DE STADHOUDERLIJKE MAGT OMTRENT DE VERKIEZINGE VAN DE MAGISTRATEN IN DE STEDEN VAN HOLLAND, TOT NOODIGE VERCLARINGE VAN VEELE SAEKEN, DE POLITIE EN BYSON- DERLIJCK DE REGERINGE VAN DE STEDEN BETREFFENDE, uit- gegeven door R. FRUIN	407

BIJLAGE A.

NAAMLIJST DER LEDEN

VAN HET

HISTORISCH GENOOTSCHAP ¹⁾.

BESTUUR.

Dr. R. J. Fruin, *Eerevoorzitter.*

Mr. B. J. L. baron De Geer van Jutfaas, *Voorzitter.*

Mr. M. S. Pols, *Ondervoorzitter.*

Mr. S. Muller Fz., *Eerste secretaris.*

Dr. G. W. Kernkamp, *Tweede secretaris.*

Mr. J. F. B. Baert, *Penningmeester.*

Dr. G. Kalff, *Eerste bibliothecaris.*

Dr. F. J. L. Krämer, *Tweede bibliothecaris.*

Mr. J. A. Grothe.

---

1) Bij deze lijst is aangenomen de feitelijke toestand op 1 Januari 1897.

HONORAIRE LEDEN.

E. De Amicis, te Turijn.
W. Bode, te Berlijn.
E. baron De Borchgrave, te Weenen.
E. Van Even, te Leuven.
M. Pardo de Figueroa, te Medina Sidonia.
P. Fredericq, te Gent.
J. Geddes, te Londen.
Jhr. J. J. De Geer van Oudegein, te Utrecht.
H. Havard, te Parijs.
J. H. Hessels, te Cambridge.
K. Höhlbaum, te Giessen.
E. Hubert, te Luik.
E. Jacobs, te Wernigerode.
L. Legrand, te Parijs.
H. C. Vos Leibbrandt, te Kaapstad.
E. Michel, te Parijs.
M. Philippon, te Berlijn.
K. Piot, te Brussel.
A. Lefèvre Pontalis, te Parijs.
O. Pringsheim, te Breslau.
Ch. Rahlenbeck, te Brussel.
Rajah Sourindro Mohun Tagore, te Calcutta.
G. Mac Call Theal, te Kaapstad.
F. Vanderhaeghen, te Gent.
L. Vanderkindere, te Brussel.
A. Waddington, te Lyon.
W. Wattenbach, te Berlijn.
A. Wauters, te Brussel.

Mr. G. Wicherlinck, te Zwolle

L. Wichers, te 's Gravenhage.

C. N. Wijbrands, te Enschedé.

Jhr. Mr. H. M. J. Van Asch van Wijck, te Utrecht.

Jhr. Mr. L. H. J. M. Van Asch van Wijck, te
Veenendaal.

Dr. J. A. Gerth van Wijk, te 's Gravenhage.

Dr. J. D. De Lind van Wijngaarden, te Utrecht.

Dr. J. A. Wijnne, te Utrecht.

Dr. G. Wildeboer, te Groningen.

Dr. H. D. Tjeenk Willink, te Haarlem.

Dr. J. Te Winkel, te Amsterdam.

Dr. J. Woltjer, te Amsterdam.

Dr. J. A. Worp, te Groningen.

Mr. G. Wttewaall, te Arnhem.

Jhr. Mr. E. W. F. Wttewaal van Stoetwegen, te St.
Petersburg.

G. E. V. L. Van Zuylen, te 's Gravenhage.

Harz-Verein für Geschichte und Alterthümer, te Wernigerode.

Ortsverein für Geschichte und Alterthumskunde zu Braunschweig und Wolfenbüttel, te Wolfenbüttel.

Historischer Verein für Unterfranken und Aschaffenburg, te Würzburg.

Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regten Geschiedenis, te Zwolle.

Van het Department of Agriculture of
the U. S.

Ornithology and Mammology, n° 10, 11, 12. Bulletin n° 8.

Van de Holland Society of New-York.
Yearbook. 1896.

Van het Dep. v. d. Staatsprocureur der
Zuidafrikaansche Republiek.

Stukken betreffende den inval van Jameson. (Door
bemiddeling van Dr. G. A. Hulsebos.)

Van de Board of Trustees of the public
museum of the city of Milwaukee.
Annual Report of the Trustees 1894/1895.

Van het New South Wales-Government.
Historical Records of New South Wales III (1796—
1799).

— — — — —

RUILING VAN GENOOTSCHAPPELIJKE WERKEN.

Aken. Aachener Geschichtsverein. Zeitschrift Bd.
XVII. Register zu Bd. VIII—XV.

Amsterdam. Koninklijke Akademie van Wetenschappen.

Jaarboek. 1895.

Afd. Letterkunde. Verslagen en Mededeelingen,
3^e reeks XII, 1. 2. 3.
Verhandelingen, N. Serie I, 6.
Poemata (Leg. Hoeufft.)

Blz. 73, reg. 24 simul ac *lees*: simulac
„ 75, „ 12 hic *lees*: haec
„ 76, „ 25 molitoren *lees*: molitorem
„ 78, „ 32 vere „ vero
„ 79, „ 4 cuivus „ cuivis
„ 79, „ 12 amplectavit „ amplecturit.

---

1. The first group of people who are likely to be affected by the proposed project are the local residents who live in the vicinity of the project site. These residents may be affected by the project in a number of ways, including increased traffic, noise, and air pollution. It is important to identify these potential impacts and develop measures to mitigate them.

[illegible]

.		9
.		2
.		13
.		7
.		1
.		8

121

DECLARATION:

... ..
... ..
... ..

[illegible]

SECRET

SECRET

1. THE UNITED STATES OF AMERICA

1. مقدمه

1. The first group of respondents (10%) was composed of individuals who had been involved in a sexual assault in the past 12 months. This group was further divided into two subgroups: those who had been the victim of a sexual assault (5%) and those who had been the perpetrator of a sexual assault (5%).

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

... ..

13. **Memorials and times of Peter Philip Juriaan Quint Ondaatje. By Mrs. Davies . . .** f (4.00) 1.50.
14. **Verhooren en andere bescheiden betreffende het rechtsgeding van Hugo de Groot. Uitg. door R. Fruin . . . . .** - (4.80) 2.—.
15. **Brieven enz. van Joh. Wtenbogaert. Uitg. door H. C. Rogge. *Tweede deel, tweede afdeeling*. 1621—1626 . . . . .** - (5.50) 2.—.
16. **Memoriën en adviezen van Cornelis Pieterszoon Hooft. . . . .** - (4.90) 2.—.
17. **Brieven enz. van Joh. Wtenbogaert. Uitg. door H. C. Rogge. *Derde deel, eerste afdeeling*. 1626, 1627 . . . . .** - (6.50) 2.—.
18. **Onderzoek van 's Konings wege ingesteld omtrent de Middelburgsche beroerten van 1566 en 1567. Uitg. door J. van Vloten. . . . .** - (3.40) 1.50.
19. **Brieven enz. van Joh. Wtenbogaert. Uitg. door H. C. Rogge. *Derde deel, tweede afdeeling*. 1628, 1629. . . . .** - (8.20) 2.50.
20. **Hetz. *Derde deel, derde afdeeling*. 1630 . . . . .** - (6.10) 2.—.
21. **De rekeningen der grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche huis. Uitg. door H. G. Hamaker. *Eerste deel*. . . . .** - (5.80) 2.50.
22. **Brieven enz. van Joh. Wtenbogaert. Uitg. door H. C. Rogge. *Derde deel, vierde afdeeling* 1631—1644. . . . .** - (4.50) 1.50.
23. **Journal van Constantijn Huygens den zoon, van 21 October 1688 tot 2 September 1696. *Eerste deel*. . . . .** - (6.70) 6.70.
24. **De rekeningen der grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche huis. Uitg. door H. G. Hamaker. *Tweede deel* . . . . .** - (7.20) 2.50.
25. **Journal van Constantijn Huygens den zoon. *Tweede deel* . . . . .** - (7.90) 7.90.
26. **De rekeningen der grafelijkheid van Holland onder het Henegouwsche huis. Uitg. door H. G. Hamaker. *Derde deel*. . . . .** - (6.20) 2.50.
27. **Brieven van en aan Joan Derck van der Capellen van de Pol. Uitg. door W. H. de Beaufort . . . . .** - (10.80) 3.—.
- 27b. **Brieven van en aan denz. Uitg. door J. A. Sillem. (Aanhangsel van de Brieven uitg. door Mr. W. H. de Beaufort.) Met twee registers . . . . .** - (1.40) 1.—.
28. **Henricus Bomelius, Bellum Trajectinum . . . . .** - (1.40) 1.—.

- enz. Uitg. door J. B. J. N. Ridder De van der Schueren. *Eerste deel*. . . . . f (6.60) 3.—.
45. **Memorien van Mr. Diderik van Bleyswijk, vrijheer van Eethen en Meeuwen, heer van Babylonienbroek, raad in de Vroedschap, burgemeester van Gorinchem enz. enz. 1734—1755. Uitg. met inleiding en aantekeningen door Theod. Jorissen** . . . . - (4.50) 3.—.
46. **Journalen van Constantijn Huygens den zoon. *Derde deel*** . . . . . : . . . - (2.20) 2.20.
47. **Correspondentie van en betreffende Lodewijk van Nassau en andere onuitgegeven documenten. Verzameld door P. J. Blok** . . - (2.90) 2.90.
48. **De kroniek van Sicke Benninge 1^e en 2^e deel (kroniek van van Lemego). Uitg. en met kritische aantekeningen voorzien door J. A. Feith; met eene inleiding van P. J. Blok.** - (2.40) 2.40.
49. **Quedam narracio de Groninghe, de Thrente, de Covordia et de diversis alijs sub diversis episcopis Trajectensibus. Uitg. door C. Pijnacker Hordijk** . . . . . - (2.10) 2.10.
50. **Brieven en onuitgegeven stukken van Jonkheer Arend van Dorp, heer van Maasdam enz. Uitg. door J. B. J. N. Ridder de van der Schueren. *Tweede deel*** . . . . - (7.80) 2.50.
51. **Documents concernant les relations entre le duc d'Anjou et les Pays-Bas. (1576—1583). Publiés par P. L. Muller et Alph. Diegerick. *Tome I. (1576—1578)*** . . . . . - 6.80.
52. **Resolutiën . genomen bij de Vroedschap van Utrecht betreffende de Illustre school en de Akademie in hare stad. Uitgegeven door J. A. Wijnne. 1e stuk. (1632—1699.)** . . - 2.00.
53. **De registers en rekeningen van het bisdom Utrecht. 1325—1336. Uitgegeven door S. Muller Fz. *Eerste deel*** . . . . . - 7.30.
54. **De registers en rekeningen van het bisdom Utrecht. 1325—1336. Uitgegeven door S. Muller Fz. *Tweede deel*** . . . . . - 8.—.
55. **Documents concernant les relations entre le duc d'Anjou et les Pays-Bas. 1576—1583 . Publiés par P. L. Muller et Alph. Diegerick *Tome II. Troubles des Malcontents et des Gantois. Septembre 1578 — Février 1579.*** - 6.25.
56. **Brieven aan R. M. van Goens en onuitgegeven stukken hem betreffende. *Derde deel*** . - 3.—.

BULLARIUM TRAJECTENSE. Romanorum Pontificum
 diplomata usque ad Urbanum Papam VI in veterem
 episcopatum Trajectensem destinata, edidit GISS.
 BROM. 2 tom. . . . . - 24.—.

Jhr. Mr. A. M. C. VAN ASCH VAN WIJCK, Een woord
 in het belang van het Nederl. archiefwezen. 1846. f 0.20.

BEPALINGEN over de uitgave van handschriften. . - 0.25.

BEPALINGEN over het uitgeven van handschriften,
 betrekking hebbende op de nieuwe geschiedenis . - 0.20.

CATALOGUS der boekerij van het Historisch Genoot-
 schap. 3^e uitgave. 1872 . . . . . - 1.60.

1^e SUPPLEMENT op den Catalogus der boekerij van
 het Historisch Genootschap. . . . . - 1.10.

2^e SUPPLEMENT op den Catalogus der boekerij van
 het Historisch Genootschap. . . . . - 2.10.

— — —

Bovenstaande werken zijn, voor zoover zij voorhanden zijn,
 voor de leden tegen de helft van den prijs te bekomen.
 Men wende zich daarvoor direct tot den uitgever MARTINUS
 NIJHOFF te 's Gravenhage.

— — —

.

.

.

.

.

1

